COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.6.2024
COM(2024) 624 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Sloveniei

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 624 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Sloveniei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului[1], în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[2], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la data de 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de UE. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul UE și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(2) Regulamentul privind REPowerEU[3], adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea dependenței UE de importurile de combustibili fosili din Rusia, ceea ce va contribui la

[1] JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din

realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării UE cu energie, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Slovenia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”[4], pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru de stimulare a creșterii. Comunicarea definește competitivitatea pe baza a nouă factori determinanți care se consolidează reciproc. Printre acești factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și piața unică apar ca priorități de politică esențiale pentru reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a UE și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a prezentat, în urma acestei comunicări, Raportul anual privind piața unică și competitivitatea[5]. Raportul detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024[6], care marchează începutul ciclului semestrului european din 2024 pentru coordonarea politicilor economice. La 22 martie 2024, Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2024, care vizează cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2024 al Sloveniei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost adoptată de Consiliu la 12 aprilie 2024, precum și Propunerea de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, care a fost adoptată de Consiliu la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al UE. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului. Cadrul include și Regulamentul (CE) nr. 1467/97 privind punerea în aplicare a procedurii de deficit excesiv, cu modificările ulterioare, și Directiva 2011/85/UE privind cadrele bugetare ale statelor membre[7], cu modificările

---

planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE, (JO L 63, 28.2.2023, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) și Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele

ulterioare. Obiectivele noului cadru sunt asigurarea sustenabilității datoriei publice și a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii printr-o consolidare bugetară treptată și prin realizarea de reforme și investiții. Cadrul promovează asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o aplicare mai eficace și mai coerentă. Fiecare stat membru ar trebui să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu conțin angajamentele bugetare, de reformă și de investiții ale statelor membre și acoperă o perioadă de planificare de 4 sau 5 ani, în funcție de durata obișnuită a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete[8] care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu ar trebui să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv pe cele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă cel târziu până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din PIB, și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub nivelul de referință de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu maximum trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor respective, la [21 iunie] 2024, Comisia urmează să furnizeze statelor membre orientări cu privire la conținutul planurilor și al rapoartelor anuale privind progresele înregistrate pe care acestea vor trebui să le prezinte ulterior și, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1263, le va transmite orientări tehnice privind ajustările bugetare necesare (traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz). Statele membre ar trebui să prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. Statele membre ar trebui să asigure implicarea parlamentelor lor naționale și consultarea instituțiilor bugetare independente, a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național, după caz.

(6) În 2024, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

---

bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Consiliului din 29 aprilie 2024 (JO L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(7) La data de 30 aprilie 2021, Slovenia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 20 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei[9], care a fost modificată la 17 octombrie 2023 în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU[10]. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Slovenia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Slovenia[11] la data de 19 iunie 2024. În raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante adresate țării care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Slovenia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe, legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

(9) Pe baza datelor validate de Eurostat[12], deficitul public al Sloveniei a scăzut de la 3,0 % din PIB în 2022 la 2,5 % în 2023, în timp ce datoria publică a scăzut de la 72,5 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 69,2 % la sfârșitul anului 2023. Astfel cum s-a anunțat în orientările de politică bugetară pentru 2024[13], Comisia face primul pas către deschiderea procedurilor de deficit excesiv bazate pe deficit, în conformitate cu dispozițiile legale existente. La data de 19 iunie 2024, Comisia a adoptat un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE[14]. Raportul a evaluat situația bugetară a Sloveniei, întrucât deficitul public al acesteia planificat pentru 2024 depășește valoarea de referință de 3 % din PIB. Raportul a concluzionat că, având în vedere această evaluare și după luarea în considerare a avizului Comitetului economic și financiar

---

9 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 20 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei (10612/21).

10 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 16 octombrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 20 iulie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei (13615/1/23).

11 SWD(2024) 624 final.

12 Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Raport al Comisiei elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

instituit în temeiul articolului 126 alineatul (4) din TFUE, Comisia intenționează să nu propună în luna iulie deschiderea unei proceduri de deficit excesiv pentru Slovenia.

(10) La data de 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ca Slovenia să întreprindă acțiuni pentru a asigura în 2023 o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare de politică în general neutră[15], ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. S-a recomandat Sloveniei să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Sloveniei i s-a recomandat, de asemenea, să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin recurgerea la Mecanismul de redresare și reziliență și la alte fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, în 2023 orientarea fiscal-bugetară[16] a fost contracționistă, de 0,5 % din PIB, în contextul unui nivel ridicat al inflației. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) în 2023 a avut o contribuție contracționistă de 0,4 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include reducerea cu 0,3 % din PIB a costului măsurilor de sprijin de urgență care vizează gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterii abrupte a prețurilor la energie. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 a fost în concordanță cu recomandarea Consiliului. Cheltuielile finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE au fost de 1,3 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național au fost de 4,6 % din PIB în 2023, reprezentând o scădere anuală de 0,2 puncte procentuale în comparație cu 2022. Slovenia a finanțat investiții suplimentare din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE. Slovenia a finanțat investiții publice în favoarea tranziției verzi și a tranziției digitale, precum și în favoarea securității energetice, ca de exemplu investiții în infrastructuri feroviare, în energia din surse regenerabile și în prevenirea dezastrelor naturale, care sunt finanțate parțial din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE.

(11) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,3 % în 2024 și cu 2,6 % în 2025, iar inflația IAPC se va situa la 2,8 % în 2024 și la 2,4 % în 2025.

(12) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează un excedent public de 2,8 % din PIB pentru 2024 și o scădere a ponderii datoriei publice în PIB la 68,1 % până la sfârșitul anului 2024. Creșterea deficitului în 2024 reflectă, în principal, creșterea investițiilor publice, inclusiv a cheltuielilor finanțate la nivel național pentru reconstrucția de după inundații, precum și indexarea prestațiilor sociale, care este

---

15 În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Sloveniei în 2023, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 11,5 % în termeni nominali, pe baza unei medii pe 10 ani a ratei reale potențiale de creștere și pe baza deflatorului PIB pe 2023.

16 Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

compensată parțial de o reducere a subvențiilor, de eliminarea măsurilor aferente reducerii veniturilor care vizau atenuarea impactului prețurilor ridicate la energie și de o creștere temporară a ratei impozitului pe profit. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi contracționistă, și anume de 0,2 din PIB în 2024.

(13) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, în 2024 vor fi finanțate prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență cheltuieli reprezentând 0,7 % din PIB, comparativ cu 0,2 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei Sloveniei. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că în 2024 vor fi susținute prin împrumuturi acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență cheltuieli în valoare de 0,4 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2023.

(14) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat[17] Sloveniei să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea la maximum 5,5 % în 2024 a creșterii nominale a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național[18]. Atunci când își execută bugetele pentru 2023 și își pregătesc proiectele de planuri bugetare pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit pe baza datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Sloveniei vor crește cu 5,6 % în 2024[19], procent mai mare decât rata maximă de creștere recomandată. Aceste cheltuieli suplimentare care depășesc rata maximă de creștere recomandată pentru cheltuielile primare nete finanțate la nivel național corespund unui procent mai mic de 0,1 % din PIB în 2024. Acest lucru riscă să nu fie în concordanță cu recomandările Consiliului.

(15) În plus, Consiliul a recomandat Sloveniei să întreprindă acțiuni menite să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel rezultate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a precizat, de asemenea, că, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, Slovenia ar trebui să se asigure că astfel de măsuri sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de

---

17 Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2023, JO C 312, 1.9.2023, p. 224.

18 Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

19 Acestea țin seama de ponderea de 0,7 % din PIB a măsurilor cu caracter excepțional din 2024, legate de costurile aferente măsurilor de urgență pe termen scurt luate pentru reconstrucția în urma inundațiilor din august 2023 (precum și de cheltuielile de 0,4 % din PIB în 2023 care au fost suportate din aceeași cauză). În plus, se preconizează că din Fondul de solidaritate al UE vor fi suportate costuri aferente măsurilor de urgență în valoare de 0,15 % din PIB în 2023, 0,3 % din PIB în 2024 și 0,15 % din PIB în 2025. La 14 iulie 2023, Consiliul a făcut referire, de asemenea, la inundațiile devastatoare care au lovit Italia în mai 2023 și a fost de acord să fie luat în considerare costul sprijinului de urgență direct legat de inundațiile respective în evaluările ulterioare ale conformității și să se considere, în principiu, că sprijinul respectiv constituie măsuri cu caracter excepțional și temporare. O abordare similară a fost urmată și în ceea ce privește inundațiile devastatoare care au lovit Slovenia în august 2023.

vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net[20] al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,4 % din PIB în 2023, la 0,1 % în 2024 și la 0,0 % în 2025. În special, se presupune că va rămâne în vigoare în 2024 compensația pentru furnizorii de gaze și energie electrică vândute la prețuri stabilite la nivel administrativ, însă impactul acesteia va fi minor. Dacă economiile aferente ar fi utilizate pentru a reduce deficitul public, astfel cum a recomandat Consiliul, aceste previziuni ar presupune o ajustare fiscal-bugetară de 1,3 % din PIB în 2024, în timp ce cheltuielile primare nete finanțate la nivel național[21] aduc o contribuție contracționistă la orientarea fiscal-bugetară, de 0,1 %, din PIB în anul respectiv. Se preconizează că măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei vor fi eliminate treptat, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. Cu toate acestea, se preconizează că economiile care vor rezulta nu vor fi utilizate în întregime pentru reducerea deficitului public. Acest lucru riscă să nu fie conform cu recomandarea Consiliului.

(16) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Sloveniei să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale UE, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, investițiile publice finanțate la nivel național vor crește de la 4,6 % din PIB în 2023 la 5,3 % din PIB în 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. În schimb, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din venituri obținute din fonduri ale UE, inclusiv din granturile acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, vor rămâne stabile la 1,3 % din PIB în 2024 (de la 1,3 % din PIB în 2023).

(17) Având în vedere măsurile de politică cunoscute până la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să fie de 2,2 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă, în principal, introducerea unei noi contribuții pentru îngrijirea pe termen lung, care urmează să fie percepută începând din iulie 2025 și care se preconizează că va duce la o creștere a contribuțiilor sociale cu aproximativ 0,4 % din PIB. Reducerea treptată a cheltuielilor pentru reconstrucția de după inundații va avea un impact asupra investițiilor publice, care se preconizează că vor scădea cu 0,4 puncte procentuale, ajungând la 5,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 66,4 % până la sfârșitul anului 2025.

(18) Se preconizează o creștere substanțială a costurilor legate de îmbătrânirea populației în Slovenia, lucru care va duce la creșterea cheltuielilor cu asistența medicală, îngrijirea pe termen lung și pensiile în următoarele decenii. Planul de redresare și reziliență conține deja o serie de măsuri de sprijinire a sustenabilității bugetare. În ceea ce privește aspectele ce nu țin de plan, ar fi important să se monitorizeze cheltuielile pentru a asigura caracterul adecvat și sustenabilitatea fiscală a protecției sociale.

---

20 Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie.

21 Această contribuție este măsurată ca variație a cheltuielilor publice primare, excluzând (i) impactul bugetar incremental al măsurilor discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile punctuale, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE, în raport cu rata de creștere potențială medie a PIB-ului nominal pe termen mediu (10 ani), exprimată ca procent din PIB-ul nominal.

Analizele cheltuielilor ar putea fi utilizate pentru a identifica domeniile în care cheltuielile sunt mai puțin prioritare sau ineficiente. Fondurile eliberate ar putea fi apoi realocate pentru a aborda noile provocări fiscale, inclusiv cele din domeniul protecției sociale. Pentru a se asigura faptul că cheltuielile devin mai eficace, ar fi crucial ca măsurile ulterioare să fie puse în aplicare rapid și să fie coerente cu reformele structurale în curs.

(19) Ponderea impozitelor în PIB în Slovenia rămâne sub media UE, iar componența acestora nu este foarte favorabilă creșterii. Tranșa superioară a impozitului pe venitul persoanelor fizice și sarcina fiscală asupra costului forței de muncă pentru diferite niveluri ale veniturilor rămân printre cele mai ridicate din UE, în timp ce impozitele pe proprietate, inclusiv impozitele recurente pe proprietate, rămân foarte scăzute, cu o pondere mai mică decât jumătate din media UE. Reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă ar reduce costurile forței de muncă, ar stimula cererea de forță de muncă și ar îmbunătăți competitivitatea. Salariile nete mai mari ar putea stimula oferta de forță de muncă. Deși ponderea veniturilor din taxele de mediu este peste media UE, sistemul fiscal ar putea fi utilizat pentru a promova în continuare obiectivele verzi, inclusiv prin aplicarea principiului „poluatorul plătește”.

(20) Investițiile publice din Slovenia se situează peste media UE și au crescut în ultimii ani. Cu toate acestea, eficacitatea și eficiența lor ar putea fi îmbunătățite printr-o mai bună coordonare a planificării investițiilor publice între sectoare și ministere. Un set coerent de documente de planificare pe termen lung și un plan integrat pe termen mediu pentru investițiile potențiale ar constitui, de asemenea, instrumente de îmbunătățire a eficienței investițiilor publice, inclusiv a prioritizării proiectelor în conformitate cu prioritățile naționale și europene. Acest lucru ar contribui, de asemenea, la creșterea potențialului de creștere și a sustenabilității fiscale a țării.

(21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante adresate țării sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective și în Planul său național privind energia și clima. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Sloveniei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru ca Slovenia să își poată îndeplini angajamentele asumate în plan până în august 2026, este esențial să continue punerea în aplicare a reformelor și să accelereze investițiile prin abordarea întârzierilor care apar, asigurând în același timp o capacitate administrativă solidă. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a responsabilității pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(22) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Slovenia trebuie să revizuiască fiecare program până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și în Planul său național privind energia și clima. Această revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor UE incluse în fiecare program. Slovenia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii de coeziune și a Pilonului european al

drepturilor sociale, dar există în continuare provocări și disparități semnificative între regiunea capitalei și restul țării. Este esențial să se accelereze ritmul de punere în aplicare a programelor politicii de coeziune și să se consolideze capacitatea administrativă la nivel național și regional. Prioritățile convenite în cadrul programelor sunt în continuare relevante. În afară de măsurile legate de capacitatea administrativă, este deosebit de important să se continue efectuarea de investiții verzi, în special de investiții care să finanțeze măsurile de asigurare a protecției împotriva inundațiilor și măsurile de atenuare a schimbărilor climatic, prioritizând soluțiile bazate pe natură. Este la fel de important să se continue investițiile în transportul durabil pentru a reduce dependența puternică de autoturismul personal pentru a face naveta. Punerea în aplicare a planurilor teritoriale pentru o tranziție justă, care sprijină eliminarea treptată a cărbunelui, rămâne esențială. Rămân pertinente parteneriatele public-privat în domeniul C&D ce vizează creșterea productivității muncii. În plus, este important să se promoveze învățarea în rândul adulților, inclusiv în ceea ce privește competențele digitale și verzi, precum și politicile active în domeniul pieței forței de muncă, modernizând și digitalizând, în același timp, serviciile sociale și serviciile de pe piața forței de muncă. Accelerarea dezinstituționalizării și dezvoltarea unor servicii sociale axate pe comunitate care să fie de calitate, adecvate și accesibile, în special în ceea ce privește îngrijirea pe termen lung, pentru a sprijini incluziunea socială, reprezintă o prioritate. Slovenia ar putea, de asemenea, să utilizeze inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” pentru a stimula investițiile în dezvoltarea și fabricarea de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, în special în sectorul energiei din surse regenerabile și al încălzirii.

(23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în alte fonduri ale UE, Slovenia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de sustenabilitatea finanțelor sale publice, de deficitul de competențe și de forță de muncă, precum și de investițiile limitate în capitalul de risc, în C&D și în inovare.

(24) Testul din 2022 al Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) a evidențiat o deteriorare semnificativă a competențelor de bază (în special în ceea ce privește competențele de citire și matematica). Creșterea ponderii elevilor în vârstă de 15 ani cu rezultate slabe și scăderea numărului de elevi cu rezultate foarte bune în domeniul matematicii și al citirii pot avea un impact negativ asupra ofertei de competențe în Slovenia și asupra competitivității Sloveniei în viitor. Reforma în curs a programelor școlare ar putea include, de asemenea, măsuri care să contribuie la consolidarea competențelor de bază, alături de competențele verzi și digitale, la învățarea limbilor străine și la îmbunătățirea competențelor antreprenoriale și financiare; în plus, ar putea fi luate măsuri pentru a face profesia de cadru didactic mai atractivă.

(25) Pe baza sondajului Comisiei privind încrederea întreprinderilor[22], directorii de întreprinderi din industria slovenă raportează începând cu mijlocul anului 2021 faptul că deficitul de forță de muncă reprezintă un factor foarte puternic de limitare a activității. Procentul posturilor vacante este, de asemenea, semnificativ mai mare decât media UE. În pofida măsurilor luate în cadrul planului de redresare și reziliență, există în continuare întârzieri semnificative în ceea ce privește cererile lucrătorilor străini, din cauza cerințelor legale excesiv de greoaie. Deficitul de forță de muncă și de competențe frânează deja investițiile și producția, în special în industrie. De asemenea,

[22] Serii cronologice – Comisia Europeană (europa.eu)

acesta obstrucționează furnizarea fără sincope a serviciilor, inclusiv a serviciilor de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung. Prin urmare, pentru a stimula competitivitatea și creșterea, este esențial să se sporească oferta de forță de muncă, inclusiv prin stimularea în continuare a participării pe piața forței de muncă, să se atragă lucrători din țări terțe și să se consolideze integrarea lucrătorilor migranți pe piața forței de muncă și în societate.

(26) Cheltuielile publice pentru cercetare, cheltuielile pentru inovare, altele decât cele legate de cercetare, efectuate de întreprinderi și cheltuielile pentru inovare per angajat sunt încă relativ reduse în Slovenia. Investițiile de capital de risc în raport cu PIB-ul sunt, de asemenea, reduse, în special în comparație cu media UE, afectând dinamismul întreprinderilor și, prin urmare, capacitatea de inovare și de creștere a întreprinderilor. Acest lucru, la rândul său, obstrucționează competitivitatea Sloveniei. Îmbunătățirea în continuare a condițiilor pentru capitalul de risc ar putea contribui la atragerea într-o măsură mai mare a capitalului străin și la extinderea întreprinderilor nou-înființate inovatoare.

(27) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2024 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandarea privind politica economică a zonei euro. Pentru Slovenia, recomandările 1, 2 și 3 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a patra recomandări pentru zona euro,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Slovenia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În conformitate cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete[23] în 2025 la o rată compatibilă cu plasarea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă pe termen mediu și cu menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Să asigure sustenabilitatea fiscală a protecției sociale și să reechilibreze veniturile fiscale către surse mai favorabile creșterii și mai sustenabile. Să îmbunătățească eficiența cheltuielilor publice prin efectuarea de analize ale cheltuielilor și printr-o mai bună gestionare a investițiilor publice.

2. Să consolideze capacitatea administrativă de gestionare a fondurilor UE, să accelereze investițiile și să mențină ritmul de implementare a reformelor. Să abordeze întârzierile care apar pentru a permite punerea în aplicare continuă, rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa

[23] Conform articolului 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul îmbunătățirii competitivității.

3. Să consolideze competitivitatea prin stimularea într-o măsură și mai mare a creșterii nivelurilor competențelor, asigurând faptul că reforma în curs a programelor școlare contribuie și la consolidarea competențelor de bază, prin abordarea deficitului de forță de muncă și prin promovarea dinamismului întreprinderilor și a creării de întreprinderi cu creștere puternică prin îmbunătățirea condițiilor pentru investițiile în capital de risc și pentru investitorii instituționali, precum și pentru investițiile în cercetare, dezvoltare și inovare.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele